

Ο ΑΡΑΧΘΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΣΑΤΙΡΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΩ
ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ

Περίοδος Β' • Χρόνος 18ος • Γραφεία: Μυθής 22, ΙΛΙΣΙΑ • Τηλ.: 77.50.983 • Αριθ.φύλλου 105 • Δρχ. 100 • ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΚΕΝΤΡΙΚΙΩΤΕΣ

Κάποτε λογάριζα να φύγω μ' όλα τα Βασιόρια που συρρίχνω,
μ' όλα τα καίκια που άνοιξαν πανιά,
μ' όλους τους ωκεανούς,
μ' όλους τους αφρούς,
μ' όλους τους δρόμους.
Μα τώρα δέχθηκα μ' αυτό το χέμα που πατώ,
όπου κοιμούνται οι πατέρες μας και τα σκατωμένα μας αδέρφια.
Είμαι δεμένος με τους ανθρώπους μας,
χαίρομαι να τους βλέπω να γελούν
και λυπούμαι, όταν το πρόσωπό τους συννεφιάζει.

Είμαι δεμένος μ' αυτή την πατρική βροχή, τα δέντρα και τα βουνά.

Διαλέξαμε αυτό το ποίημα του Σαράντου Παυλίδη, ως συμβολικό της προσπάθειας που κάνουμε για να απευθυνθούμε σ' όλους τους χαριωνάσις μας. Αν το διαβάσει κανείς προσεχτικά, ίσως βρει ότι πια αφορά όλους:

Και αυτούς που, βολοδωμένοι απ' τον οίστρο της νιότης τους, ένωσαν τον τόπο τους να μην τους χωράει.

Και αυτούς που, κάνοντας επιθυμία την ανάγκη, αναζήτησαν σ' άλλους τόπους την τύχη τους.

Και αυτούς που έμειναν πίσω, για να αδράξουν καθημερινά καινούριες απορίες.

Ποιοί, αλήθεια, είναι οι τυχεροί και ποιοί οι άτυχοι;

Οι πολλοί που έφυγαν, ή οι λίγοι που έμειναν; Ποιός μπορεί να πει με αγωγή; Το μόνο βέβαιο είναι πως όλοι κάτι χάσαμε...

Είμαστε μια παρέα χαριωνάσις που ζει στην Αθήνα. Απ' αυτούς, τους νυχτακούσις και αστροβόλινους, που εξακολουθούν να μελαγχολούν σ' έναν ουρανό γεμάτο νέφος. Απ' αυτούς, που συνεχίζουν κάθε χρόνο να μαζεύονται στο χωριό μας. Έτσι, για να χαρούν τις κουτασιότητες του Απριλίου και ν' ακούσουν τα τζιτζίκια του Αυγούστου. Θέλουμε μ' αυτό τον τρόπο ν' απευθυνθούμε σε όλους τους χαριωνάσις μας. Σ' όσους, τελειοπόναν, δεν αναμείρισαν οριστικά τα παιδικά τους βιάσματα.

Θέλουμε να ανατρέξουμε στην αρχή. Να βρούμε την άκρη του νήματος στην ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ. Αρχίζουμε να μαζεύουμε υλικό, που θα ήταν απαραίτητο για την προσπάθειά μας αυτή. Γι' αυτό απευθυνόμαστε σε σας. Να μας βοηθήσετε.

Επιμελούμε να συμβάλουμε κι εμείς για να κρατηθούν ζωντανές, οι οπίσθιες μνήμες μας συνδεόν με το παρελθόν. Όχι από καμία ρομαντική ψευδοδιάθεση, (στην εποχή μας, και να το θέλαμε ακόμα, ξέρουμε πως δεν πρόκειται να ξαναδοθούν τις γυναίκες με τις βαρέλες στη βρύση, ούτε τους άντρες με τα φτυάρια στο ποτάμι...). Επιθυμία μας είναι να ενισχυθεί ο συνδυασμός κρίκος με το παρελθόν. Αυτό που βιάσαμε, οι περισσότεροι, στα παιδικά μας χρόνια αλλά κυρίως, αυτό που δεν πρόλαβε να γνωρίσουμε.

■ Συνέχεια στη σελ. 4

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΑΚΡΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ

Τελικά κάτι προέκυψε!

Κάποιες πρώτες κουβέντες τον Αύγουστο στο χωριό, μία πρόταση για συγκέντρωση φωτογραφικού υλικού ιστοριών και αναμνηστικών αξιών, μία πρόταση διατυπωμένη σε προηγούμενο φύλλο του Αραχθού, για ενσωμάτωση με θέματα που αφορούν την ιστορία του χωριού μας δεν έμειναν χωρίς συνέπεια.

Μαζευτήκαμε καμιά δεκαριά και τα κουβεντιάσαμε. Διαφωνήσαμε, τασκαθήκαμε, περιηγήσαμε, δηλώσαμε όλοι διατεθειμένοι να βοηθήσουμε, αυτοαναγκρεστήκαμε σε επιτηρητή συγκέντρωσης υλικού κάποιοι από μας και αναλάβουμε δράση.

Πρώτη κίνηση η αποστολή σε ελάχιστους παραγόντες του χωριού μας επιστολής, με σκοπό να τους καταστήσουμε γνωστή την πρωτοβουλία μας και να ζητήσουμε τη βοήθειά τους.

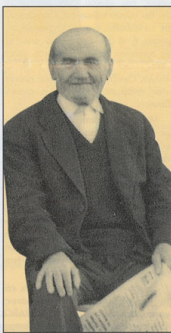
Δεύτερη κίνηση η επικοινωνία μας με το Διοικητικό Συμβούλιο του Αραχθού, όπου και αποφορτίστηκε η έκδοση του φύλλου, που κρατάτε στα χέρια σας (έκτακτη έκδοση), και μας παρασχέθηκε η διαβεβαίωση από το Διοικητικό Συμβούλιο να μας βοηθήσει με κάθε τρόπο στην προσπάθειά μας.

Τρίτη κίνηση η ενσωμάτωση με ιστορικό υλικό, που είχαμε ήδη στα χέρια μας.

Απ' αυτό ακριβώς το υλικό προέρχονται τα να αποσπάσματα που θα διαβάσετε στη συνέχεια.

Αυτά ειδικά τα αποσπάσματα χρωστάω, ως μας επιτρέπει ο χαρακτηρισμός, σε έναν πραγματικά ξεχωριστό αναχωριανό, που δεν υπήρξε ανάμεσα στους εδώ και πολλά χρόνια.

Που όμως θα είναι ΠΑΡΩΝ.

στην προσπάθεια που ξεκινάμε, όπως κάθε φορά που κάτι γινόταν στο χωριό μας. Έτοιμος να προσφέρει χρήσιμες πληροφορίες και να διατυπώσει το ίδιο μαχητικό όπως πάντα, ενδιαφέρουσες απόψεις.

Απόψεις με τις οποίες δεν συμφωνούμε βέβαια, ούτε όλοι, ούτε με όλες. Απόψεις όμως, που διατύπωσε πάντα, αυτή είναι η εδραϊκή πεποίθησή μου, με τις καλύτερες προθέσεις.

Διότι αγαπητοί αναχωριανοί, επιτρέψτε μου να πιστέω, πως ένας άνθρωπος που σηκώνεται τα μεσάνυχτα (αυτηνυχθείς υπό ονείρου) όπως γράφει ο ίδιος και γράφει ποιήματα, ένας άνθρωπος που, γράφει-γράφει-γράφει εκατοντάδες σελίδες υπό το φως της λάμπας

για να τις βρουν οι απόγονοί του και όχι για να καλλήσει βιβλία. Είναι δυνατόν, να; Να διαστέγεται από θυμό, από πάθος, από αγανάκτηση, από ενθουσιασμό, από πίστη, από αγάπη για τις απόψεις του. Είναι δυνατόν, να; Να κάνει λάθος, να παραλείπει πράγματα σημαντικά, να αδικεί ίσως.

Δεν είναι όμως δυνατόν να τον καταυθύνει μίσος, να είναι κακός οι προθέσεις του, να θέλει να βλάψει. (Αν έτσι αισιότατα κανείς, άλλα πράγματα κάνει).

Να, γιατί διάδοχοι να παραδώσω τη σκυτάλη στον αείμνηστο ΠΩΡΜΑΝΤΩΝΗ. Να γιατί διαβάζουμε με μεταφορά απ' τις σημειώσεις του, χωρίς παρεμβάσεις και περικοπές (ποια αντίληψη!), λίγα πρώτα λόγια του στις σελίδες του ΑΡΑΧΘΟΥ.

Θόδωρος Σφήκας

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΤΟΥ ΜΠΑΡΜΛΙΑ - ΠΩΡΩΝ

Κριονέρι τη 18 Αυγούστου 1977
Αγαπητέ κ. Ρακινάουλε

Σου στέλνω οργάνημα στοιχεία από την ιστορία του χωριού μας, όσα μπόρεσα να κρατήσω στη μνήμη μου από ασημένιες παλιότερες μου. Δυστυχώς δεν είχα την έμπνευση να κρατήσω σημειώσεις από διηγήσεις των γεροντοτέρων τότε, προς πληρεστέραν ενημέρωσιν. Επί τη ευκαιρία συγχαίρω την προσπάθειά σου και πιστεύω πως τέτοιες ενέργειες τυχόν της γενικής επιδοκιμασίας των συγχωριανών μας.

Έχω την πεποίθηση ότι η παρουσία σου εις την αδελφότητα ως ση-

■ Συνέχεια στη σελ. 4

ΑΡΑΧΘΙΝΗ ΦΑΣΟΥΛΑΔΑ, 2 ΑΠΡΙΛΗ 1995 ΣΤΗΝ ΠΑΡΝΗΘΑ

Η φασουλάδα στην Πάρνηθα θα είναι πιο νόστιμη. Βλέπετε αποκτήσαμε πείρα, τόσα χρόνια στην κίνηση. Για όσους θα έλθουν πρώτη φορά τους λέμε ότι εκτός από την φασουλάδα θα έχουμε ρέγγα, ελιές, κρεμμύδι και άβθοιο κρασί.

Σας περιμένουμε
Το Διοικητικό
Συμβούλιο

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

Στις 29.10.94 παντρεύτηκαν στα Τρίκαλα η Τάνα Κακαβά με τον συγχωρισμό της Χρήστο Ιωάννου Νάσι.

Ζητούμε συνήθεια διότι δεν δημοσιεύτηκε ο γάμος στο προηγούμενο τεύχος. Και τους ευχόμαστε ολοψύχα να ζήσουν και να ευτυχήσουν.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Στις 17.1.75 η Νίνα και ο Χρήστος Β. Καλιακάτσος απέκτησαν αγοράκι. Τους ευχόμαστε να τους ζήσει.

Η Τζένη Ιωάν. Παμου και ο Παναγιώτης Δημητρίου απέκτησαν κοριτσάκι. Τους ευχόμαστε να τους ζήσει.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Στις 19.1.95 πέθανε

και κηδεύτηκε στο νεκροταφείο Ναζαρίων ο συγχωρισμός της Γιώργος Κανταστάκης 87 χρόνων. Ο Γιώργος μαζί με τη Σοφία αγωνιστήκαν στη ζωή για να συντηρήσουν την πολυμελή τους οικογένεια που την αναδείχσαν με τον καλύτερο τρόπο.

Θα μείνει αξεχάστος στη μνήμη μας να μένει πρώτος το καγυελάρι στο πανηγύρι του χωριού μας.

Στις 19-1-95 πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στην Καλλιόνη η Αδελφή Κουτσόπουλου 64 χρόνων, ήταν κόρη του συμπατριώτη μας Λαζάρου Φούκα.

Στις 27-1-95 πέθανε και κηδεύτηκε στο νεκροταφείο Ναζαρίων ο συγχωρισμός της Αλεξάνδρας Ευαγγ. Καλιακάτσος (Αλξ. Βαγγελική) 93 χρόνων.

Ο μπαμπά - Αλέξης ήταν άνθρωπος που έδει-

γνε την αγάπη και την ανδρεία στα παιδιά του, στους συγγενείς και στους συγχωρισμούς. Ας είναι ελαφρύ το χώμα που σκεπάζει το μαρμα-Αλέξης.

Στις 29.1.95 πέθανε και κηδεύτηκε στο νεκροταφείο Κριονερίου η συγχωρισμένη της Γιαννούλα Δ. Γιάτη 82 χρόνων. Ας είναι ελαφρύ το χώμα του Κριονερίου που σκεπάζει τη συγχωρισμένη της Γιαννούλα Δ. Γιάτη.

Στις 29.1.95 πέθανε και κηδεύτηκε στη Σκούνη η Καλλιόπη Χρ. Τσιτάπαλη.

Στις 5.2.95 πέθανε και κηδεύτηκε στο νεκροταφείο Αγίας Μαρίας Ηλιουδάκης ο Δημήτρης Μανιάσης 78 χρόνων. Ήταν πατέρας της Αθηνάς, της Γεωργίας Αντωνίου. Ας είναι ελαφρύ το χώμα που σε σκεπάζει ασίγηστη Δημήτρη.

Στις 15-2-95 πέθανε και κηδεύτηκε στο Αναξιάτικο ο συγχωρισμός της Αναστασίας Β. Καλιακάτσος 64 χρόνων. Σε μας έλαχε ο κλήρος να σου απευθύνουμε λίγα λόγια και ως θαρραλύνων λουλουδιού στο ναυτό της σου.

Υπηρεδές ασφαινώσαν στη ζωή σου και στη ζωή σου και σ' ανέστηξες μεγάλη δραστηριότητα. Για το χωριό μας διεκρίνας ευεργετικές υπηρεσίες από την ανακάλυψη του νερού στους Ναζαρίους με τη μέθοδο του «ραβδόσκοπου». Η θλίψη μας για το θάνατό σου είναι βαθύτατη και στη μνήμη μας θα μείνει αξεχάστος.

Ο Αραχθός εκφράζει τα θερμά συλλυπητήρια σε όλους τους οικείους.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Στις 29-1-95 στον Άγιο Νικόλαο Ναζαρίων έγινε το 40ήμερο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής της Βασιλικής Βασ. Καλιακάτσου.

Στις 5-2-95 στον Άγιο Νικόλαο Ναζαρίων έγινε το 40ήμερο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής της Πανάγης Ν. Καλιακάτσου.

Στις 15-1-95 στον Άγιο Κων/νο & Ελένη Κρυσινού έγινε το επίσημο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής της αξεχάστης Βικτωρίας αεζ. Σωκράτη Σερφικά.

Πέρασε ένα χρόνος από το θάνατο της αλησμόνητης Ολυμπίας Νεπ. Καλιακάτσου. Στη μνήμη

της οικογένειας Χρήστου Π. Οικονόμου προσφέρει στο σύλλογο το ποσό των 10.000 δρχ.

Επίσης στη μνήμη της Λουκία Π. Οικονόμου προσφέρει στο σύλλογο το ποσό των 5.000 δρχ.

Το Δ.σ. εύχεται να μείνουν αξεχάστοι στη μνήμη μας οι χωριανοί που έχουν φύγει από κοντά μας και ευχαριστεί τις οικογένειες Χρήστου Π. Οικονόμου και Λουκίας Π. Οικονόμου για τις προσφορές τους στο σύλλογο.

Στις 11 Μαρτίου 1995 και ώρα 9:30 π.μ. στον Ιερό Ναο Αγίου Κων/νου & Ελένης Ζωγράφου θα τελεστεί το μνημόσυνο

στο Γέννημα Παπανικολάου η σύζυγος Θεοδώρα και τα παιδιά τους προσφέρουν στον Αραχθό 15.000 δρχ.

Επίσης στη μνήμη της αλησμόνητης ανήψης Σταυρούλας Κλαριδοπούλου

λου - Μπαρτζώκα προσφέρουν στον Αραχθό 5.000 δρχ.

Ο Αραχθός εκφράζει τα θερμά συλλυπητήρια σε όλους τους οικείους και τους ευχαριστεί για τις προσφορές τους.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Από το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο ενορίας Γεντρικού
Αραρά Φύλλο Νο. 104/ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ '95 ΣΕΛ. 5

Ο πρόεδρος και το Εκ. Συμβούλιο του Αγίου Νικολάου Γεντρικού εκφράζει την ευερέσκειά του και τις θερμές ευχαριστίες προς τον Αγαπητό μας φίλο και συμπληρωτή μας Λόημο Χρ. Καλιακάτσου δια της προσφοράς του στον Ι.Ν. Αγίων Αποστόλων Βαδικαμίου.

Οι προαιεσίες μας εις την Παναγία και τους Αγίους Πρωτοκορυφαίους Αποστόλους Πέτρο και Παύλο να μετουσιώσουν στον Κύριο να του δίνει υγεία - δύναμη και χαρά ο' αυτόν και στην οικογένειά του με την ευχή μας το παράθεμά του να γίνει μνηστή και προς άλλους συμπληρωτές μας.

Δια το Εκ. Συμβούλιον

Ο πρόεδρος
Χρ. Αντωνίου

Ιερέως

Τα μέλη

Κων. Σπυρόπουλος

Χαρλ. Μπαλουράς

Μιχ. Μπαρεζίκας

Αλέξ. Καλιακάτσου

Πράξις 3η

Εκ Γεντρικού σήμερον την 18η του μηνός Δ'βριού 1994 ημέραν Κυριακήν και ώραν 11η π.μ. συνήλθεν εις συνεδρίαν το Εκκλ. Συμβούλιον του Ι.Ν. Αγίου Νικολάου και συζητήθησαν και έλαβον απόφασις ως ακολούθως:

- Την αποδοχίην δωρεάς εκ δραχ. 3.500.000 του κ. Λόημο Χρ. Καλιακάτσου δια τον εξοπλισμό του Ι.Ν. Αγίων Αποστόλων Βαδικαμίου.

Αναλυτικώς

Σταθίδα - Θρόνος - Προσκυντήρι - Αναλόγηρον - Παγκρά - Εικόνες του Μ. Αρχιερέως και των Πρωτοκορυφαίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου.

ΣΤΙΧΟΙ

Ο απόραχος (Γέρσο)

Νοιώθω πως είμαι ξένος ο' αυτά την κοινωνία
γιατί ολόθε σεναντάν τον αδιαφορία—

Η ζωή είναι άγαρα κι όλο αγωνία
κι όταν το καλοσκοπώμαι με πνάνει η πενία.—

Γιατί τόσο αγάριστα ο μος η κοινωνία,
μήπως δεν τα φροντίσαμε ως τα γαργαλιά.—

Να είναι τάχατις σωστά αυτά της η πορεία
ή μήπως λοξοδρόμησε η αρεσμοτορεία.—

Ω νεαροί οκεφθείτε το, οκεφθείτε το από τώρα
πως ο καιρός είναι προγός και θάρθε κάποια ώρα
που αθέλα θα θριασκεθε εκεί σε μια γανία
να ξεφυλλάτε απ' εκεί της νιότης τα βιβλία
για ν' ανακαλύψετε από που ήρθε αυτά ... η αιτία.—

Και συ μεσοκοπύ μου που τόσο τώρα ποζάρεις
δεν θ' αργήσεις φιλε μου κάποιο για να παρκάρεις
και πριν να έρθει η ώρα σου για να απομακρύνεις
γέρσο απόρηδες θα 'σαι και, και όλο θα να φάνηες—
ην απομαρύνε για να θρεις όλοι να ξεσκάσεις.—

Ω σεις διανοούμενοι και γραμματικοί
δώστε στους γέρους όλιγα προσοχή
γράφτε γι' αυτούς όλο λόγια
γι' αυτά την καταπόνη
ενόχησαν να δώσετε ο' αυτούς έστω μικρά.—

Γεώργιος Αντωνίου

Ο πρόεδρος

Χρήστος Αντωνίου

Ιερέως

Τα μέλη

Κων. Σπυρόπουλος

Χαρλ. Μπαλουράς

Μιχ. Μπαρεζίκας

Αλέξ. Καλιακάτσου

Ο ΑΡΑΧΘΟΣ

Εφημερίδα του
Πολιτιστικού Συλλόγου
Κεντρικιστών Άρτας

Υπεύθυνος:

Αντώνης Μάνος

Λιβύς 21 Ιωάν, Τηλ: 77.54.351

Συντακτική Επιτροπή:

Κώστας Καμνήρης - Κώστας Σαλα-
γιάννης - Γιάννης Ψυχγιός - Βίκη
Αράπη - Ελένη Αντωνίου

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΚΕΝΤΡΙΚΙΩΤΕΣ

■ Συνέχεια από τη σελ. 1

Φυσικά και δεν κάνουμε κάτι το πρωτότυπο. Όχι το διαφορετικό, απ' ό,τι έχει γίνει ήδη στο περασμένο χωριό της περιοχής μας. Απ' όσο μπορούμε να μάθουμε φλογιστές κι άλλοι χωριανοί πριν από μας ξεκίνησαν κάτι παρόμοιο. Κι άλλοι μετά από μας μπορεί να το συνεχίσουν και να πετύχουν και καλύτερα αποτελέσματα. Αλλάς, ενδεύουμε σ' αυτή μας την προσπάθεια, το μεράκι που διαθέτουμε. Τα συναίσθητά μας που μας ακουάνε. Και προπάντων την καλή μας πρόθεση.

Από εσάς θέλουμε να μας βοηθήσετε για να πραγματοποιήσουμε ιστορικό υλικό. Τέτοιο υλικό θα μπορούσε να είναι:

α) Γραπτά κείμενα, που έχουν αφήσει οι πρόγονοί μας.
β) Ιστορίες και στοιχεία, που αφορούν το παρελθόν.

γ) Φωτογραφίες ανθρώπων, τοπίων που έχουν αλλάξει όψη, έργων που είχαν γίνει κτλ.

δ) Ντοκουμέντα που να αποδεικνύουν τον τρόπο ζωής και σκέψης των προγόνων μας. Τέτοια π.χ. θα μπορούσαν να είναι: ένα προικοσύμφωνο, μια γραπτή απόδειξη πληρωμής, ένας τιμολογισμός κεραινού κτλ.

Ένας χωριανός μας, ο ιερέας Νικόλαος Κίτας είχε δημοσιεύσει πριν από δέκα χρόνια την ιδέα του για ένα Βιβλίο, που θα αναφερόταν στην ιστορία του χωριού μας. Εκεί γίνεται μια λεπτομερής περιγραφή των στοιχείων, που αποτελούν το ιστορικό υλικό. Ή άλλη στήλη της συμπεριφοράς δημοσιεύσαμε αυτή τη σημαντική μελέτη καθώς και το δοκίμιο σκεπτικό της. Τον ευχαριστούμε θερμά για τη σημαντική βοήθειά του.

Ίσως κι άλλοι χωριανοί μας, άλλες λιγότερο, άλλος περισσότερο, να έχουν επιθυρήσει κάτι παρόμοιο, το οποίο τελικά έμεινε στη μέση (για διάφορους λόγους). Θα παρακαλούσαμε αυτούς τους χωριανούς, να έρθουν σε επαφή μαζί μας. Ας ενωσουμε όλοι μαζί τις όποιες σκόρπες απορίες έχουν γίνει. Μπορεί έτσι να προχωρήσουμε περισσότερο, αυτή τη φορά.

Είμε ένα πράγμα μπορούμε να υποσχεθούμε: Θα σεβαστούμε τον πνευματικό κόπο καθενός που θα μας βοηθήσει και θα υπάρξει πλήρης αντιστάση σε κάθε τι, που θα μας στρέψει εναντίον του. Θα επιδιώξουμε την απαιτούμενη δημοκρατική ευλάβεια για ό,τι πάρομοιο. Θα καταγράφουμε όποιο υλικό μάς φέρει, θα το φροντίζουμε, θα το συστηρίζουμε και θα επιστρέφουμε πίσω όποια πρωτότυπα μας ζητήσουν, αφού κρατήσουμε τα απαραίτητα αντίγραφα.

Επειδή επιθυμείστε και διαπιστώνει μπορεί να υπάρχουν (π.χ. έχει κάποιες φωτογραφίες να σας στείλει, αλλά ποιος, μαν γυμνάται ότι δε θα γοηδούν), θα παρακαλούσαμε όσους έχουν διάθεση να μας βοηθήσουν να επικοινωνήσουν μαζί μας. Θα απευθύνισσάμε και θα βρούμε τον καλύτερο τρόπο.

Ορίσαμε ένα ότομο, που θα έχει την κύρια ευθύνη για τη συγκέντρωση και καταγραφή του υλικού. Είναι η Ελένη Αντωνίου (του παπα-Χρήστου απ' το Κρουσένρι), που μένει στην Αθήνα, Αρακάδου 9α, 163 45 Άνω Ηλιούπολη και το τηλέφωνό της είναι: 9968375. Είναι κι αυτή, όπως όλοι μας, εργαζόμενη και συνήθως απουσιάζει την ημέρα. Γι' αυτό μη διατάσει να την εννοήσετε και το βράδυ.

Αθήνα 15-2-1995

Η επιτροπή συγκέντρωσης
του ιστορικού υλικού

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΑΚΡΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ

■ Συνέχεια από τη σελ. 1

μαντικό παράγοντος, θα συντελέσει εις την εξάλειψη φυλοκέντρων τυχόν τάσεων προς αναβίωση του κακού παρελθόντος, που ίσως μερικοί (χωρίς νεία να εννοούνται, και που ενύπε να μη θύουν την αδελφοκτονία εκείνη εποχή).

Πρέπει να πρωταγωνίστα πνεύμα προσημαστικής «αρεσκουσής και αι λέξεις «κομμουνιστική», «φασιστική», «γονιμική» πρέπει να διαγραφούν από το λεξιλόγιο της αδελφότητας. Ας μη ξεχνάμε πως και ο μακρόχρονος πατρις που υπήρξε ο μεγαλύτερος μνηστής της δικτατορίας, της Μεταβί κατά την εποχή εκείνη. Ήταν φασιστής. Καθ' άλλο, Ακόμα ήθελε να συστήσει αν ήταν δυνατόν τις ες τις εποχές αρχαϊστικές της δικτατορίας να εκταρξίζετο ένα κανόν και αναμνηστική ψήφισαν από όλος της πλειούρας. Έτσι θα μπορούσε να γίνει «ονομαία και προγράμ» αδελφότης που θα τη χορηγούσε όλοι και αγιά - αγιά θα επαίνοντο και οι τυχόν διασπασμένοι υπό την ιδίαν στέγη. Όποιος από τους χωριανούς μας θέλει να αναπτύξει πολιτική δράση υπάρχουν οι οργανώσεις των κομμάτων που μπορεί εύκολα να αναδειχθεί.

Με πολλή εκτίμηση
Γεώργιος Αντωνίου

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Χωρίς των παπουδών μας ήταν η Νησία, η σημερινή Ροδανή, Η Νησία απ' οι τουρκοκρατίες ήταν Κεραλάσι, είχε έδρα στρατιωτική, με τούρκο αξιωματικό και έδρα δικαστική με τούρκο δικαστή (Μουτρίνη) είχε νόμο 2-3 κείνη. Ήταν έδρα του Τούρκου Τσιράκι με το κοινότητα (αποθήκη) που κοιλούσαν οι ραγιάδες τα γεμάτα τους.

Το κοινότητα από οι χωριανούς το δίδεσαν και δεν φέρουν λήδη απ' λήδη, το 1912 όταν κηρύχθηκε ο Ελληνιστοκρατικός πόλεμος. Οι πρόπονοί μας και οι παπουδές μας διεκρινόντο διά τα πατριωτικά τους αισθήματα. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι οι δημογεροντίες μαζί με τους ιερείς ακόμα, ελάμβαναν αποφάσεις εξοντώσεως εκείνων που αυτεργάζοντο με τους Τούρκους, δεν υπέκυπταν εύκολα εις τις πιέσεις του Τούρκου. Τούτο το μαρτυρεί ότι όταν ο ταφικός τους επέβαλε κατά τα μέσα του π. αιώνος να πληρώσουν 3/10 των εισοδημάτων των αντί το 1/10 που ήταν το νόμο, παρ' όλην την αμείανση των και την ανυπακοή τότε συγκατανεύσαν έστέλταν μίαν επιτροπή από 3 δημογεροντίες: 1) Καραγιάννη Αράνη (αδελφόν του πάππου των σημερινών Αντωνίου και Αρσενίου), 2) Καραγιάννη Ζώη πάππου του σημερινού Παπαδόπουλου, 3) Κάποιον ψυχολόγο, αν δεν αναπαύει, οι οποίοι περπατώντας εις 3 μήνες έως ότου επιστρέψουν έφθαναν εις Κωνσταντινούπολην και παρουσιάστησαν εις τον Μ. Βεζύρη εις την Υψ. Πολίτη και διεμαρτυρήθησαν με συνέπεια ν' αποσπασθούν φημιάνον από τον Σουλτάνο που να

δικαιώνει το παρόνομα των ραγιάδων χωριανών μας. Η Νησία είναι ονομασία Σλαβική. Δεν υπάρχει ιστορικό γεγονός που να μαρτυρεί την προς της Σλαβικής κατακτητικής ομοιοσύνης της.

Λέγεται δε ότι έφερε την ονομασία «ΑΘΗΝΑΙΟΝ», αλλά κάποτε εις την εποχή Ρ. Δασκαλάκη που έγινε τότε ενέργεια να πάρει αυτήν την ονομασία δεν έδωθε έγκρισιν από το υπουργείο.

Η περιοχή του σημερινού χωριού μας υπήρξε από τουρκοκρατίας στην δικαιοδοσία της Νησίας. Μάλιστα κατά των καθαρών των ανώνων με τα γύρω χωριά εγένοντο κατά καιρούς συγκρούσεις. Μία και αυτές της συγκρούσεις ήταν και αμφοτέρω. Συνέβη δε, Νότιο-Ανατολική της Φθέρης εις της τοποθεσίας «Ποταγών» όπου ανιενταλάν οι πρόπονοί μας από τους Ανεμωρατζίους και σκοτώθηκε ένας από τους δικούς μας.

Εται σύμωνα με την ισχύουσα τότε Τουρκική Νομοθεσία κερσίσειε το σύνολο εκεί, αντί για το μεγάλο μέρος στη Φθέρη που διεκδικούσαν οι Ανεμωρατζίους. Πολύ παλαιότερα σήνκε στο χωριό μας και η περιοχή Τραπεζούν, αυτή φαίνεται πως απ' αποθήκευσε στο Διστόριον (πρώην Πισανιά) από τους επαρχιωτικούς Τραπεζούντες κατά την εβνερσίαν του 1821. Το χωριό μας επινόηθηκε μετά την αποδεδειγμένη του Ν. Άρτας, από τους παπουδές μας που φημιγόντας απ' την ακαθία των Τούρκων το έτος 1821 από την Νησία, προσημασμένη ήταν ακατοκήνη και μόνον τότε Νεφάρους είχαν εγκαταστήσει οι «κλειστροκρατικοί» κοινότητες από τη Χοσένη διότι τρεις οικογένειες φημιγόντας από το Παγούρι Τράκλων τους Καλκακούς. Υπήρχαν επίσης και λίγες αγροτικές στα Πολύτεια ίσως και στη Φθέρη. Το Κρουσένρι το χρησιμοποιούσαν για βοοδολογία. Είχαν μια κλάση (πορία - πόρτα ξύλινη) στη σκιά και κλεινόμενη τα χονδρά ζωά και φημιγόντες. Εται διεμαρτυρήθησαν σε μεγάλη την απειλήνωση διασπορά οι πέπτε αναισθητικοί του χωριού μας.

1) Κρουσένρι που απείλει την ονομασία του εις το γάργαρο νερό της βρύσης του που αναβλύζει από τις ρίζες του αιωνόβιου πλατάνου και που είναι ιστορικά, γιατί στον ίσκιον του σφαιρούς ο πρώτος βασιλέας των Ελλήνων Γεώργιος ο Α' μετά της ακολουθίας του περιεστρέφονταν να γραφεί τα νέα σύνταγμα του κράτους στην Νησίαν και Θεσσαλία το έτος 1881.

2) Των Πολυτάσιων που είναι άγνωστα τα στοιχεία της επιμολούσεως της ονομασίας αυτής (λέξις σλαβική).

3) Της Φθέρης που φαίνεται πως εκεί θα υπήρχε αβήθια του φυτού «Φθέρη».

4) Των Λαγγαδιών που φέρει το όνομα αυτό γιατί βρίσκεται ανάμεσα σε δύο λαγγαδιό (βέρματα) και

5) των Νεφάρων που κατά την παράδοση σήνκε την ονομασία αυτή από κάποιον βαλκονομήτο «Νέζον» που παρεμείχετο εκεί.

Μ' αυτόν τον τρόπο σήνκε το χωριό μας που η διασπορά του με όσες απορίες και αν έγιναν δεν μπόρεσε να διαβρωθεί.

Ευδής αμέως οι πατέρες μας ήσαν μίαν ενότητα, καλόμενης της ημες με τέτοιο τρόπο που σε λίγο η καλόμενης έκτασε έκτασε στα 2.000 στρέμματα. Ο Τούρκος ταφικός από τα πρώτα χρόνια ήθελε ως ιδιοκτήτης και ενώ να εισπράξει το γεωμετρώ το, αλλά οι πατέρες τους δεν έδωσαν με έλλα και λάβαρα. Ηναγκάσθηκε τότε να καταφέρει στο Ελληνικό δικαστήριο να διεδικήσει το δικαστήριο του. Αλλά το δικαστήριο στην Αρτα που έγινε το έτος 1884 ανέβηκε την απόφαση του με το απολογισμό να προσκαίρει ούτος κρείσσονας αποδείξεις. Έκτοτε ουδείς πλέον από τους κληρονόμους ηγήληκε το χωριό μας.

Όμως με την Ελληνοτουρκική σύμβαση του έτους 1922 και την ανταλλαγής των πληθυσμών διαχωρίθη το χωριό μας ως «Πηλιάς» (ιδιοκτησία Τούρκου) και περιήλθε στο Ελληνικό Δημόσιο (στην ουσία αμφοτερόπληρη η ιδιοκτησία στα χωριά μας) οπότε μετά 8 αλόκληρα έτη το έτος 1930 το Υπουργείο Γεωργίας μας στέλνει μία ημερή που έμαρτε στα Πηλιάς συμπεριλαμβανομένης υπαλλήλου ανώστη Τσιλινγκέρ. Εξήρτη τον αγροκόλο και του εκπονήσε διαιτητή την επομένη να τον ακολουθήσει, ήμας δε τους κτηματίες να βρεσκόμαστε στα κτήματα μας όταν θα περάσει με τον αγροκόλο να καταγράψει τα σύνταγμα των χωριανών του καθενός γιατί πρόκειται να σπασθεί το δικαστήριο του το Δημόσιον. Τον απαντήσαμε ότι δεν αναγνωρίζουμε ουδέν δικαστήριο του Δημοσίου, αλλά δύναν να φέρει ανώστη Τσιλινγκέρ. Την επομένη έγινε γενική συνέλευση όλοι των κατοίκων στη Φθέρη όπου πάρθηκε απόφαση να σταλεί μία επιτροπή εις Άρταν να ερευνηθεί τα αρχεία των πρωτοδικών και να φέρει αντίγραφο της απόφασης του δικαστηρίου με τον Τούρκο μπελή. Ουδείς των γεροντότερων όμως ενδομήτη την ακριβή χρονολογία της δικαστικής. Επιστήσανε δε ότι την υποδείκν την είχαν κερσίσει τότε.

Η επιτροπή απεπελόμενη από τους 1) Γ. Αντωνίου, 2) Ανοστή Βαγγέλην.

Η επιτροπή αυτή την επομένη ανεχώρησε περὶ δια την Αρταν και τη μεσοβλήθη του τότε πολυετούς Άρτης Κ. Ζαχλίη μας επεπείρη τη έρευνα των αρχείων όλην την άλλη ημέρα από τον Επικρατή της Διεύθυνσης να πρακτικά της περιήμηση δικής που είχε αναβλήσει (έτος 1884) δια κρείσσονας αποδείξεις.

Η επιτροπή αντίγραφο τα πρακτικά, κατήρτησε κι απέστειλε υπόμνημα προς την κυβέρνηση που τους δουλεύετας τουημέρου με αντιγραφές των Επικρατών της Διεύθυνσης. Έκτοτε πλέον ουδείς ποτέ ηγήληκε να παρ' ουδένος δια την υποδείκν αυτήν.

Τα παραπάνω στοιχεία τα έχουμε δανειστεί από τα χειρόγραφα του Γεωργιανίου.

Ευχαριστούμε πολύ τον Παπαχρήστο που μας είχε δώσει στην ανεκτίμητη κληρονομία.

**Η έκδοση αυτή είναι
εγκυκλιανή προαποφάν
της ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
Γ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ
Δ. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ Ο.Ε.**